

Dosarul nr.2r-104/23
2-19188159-01-2r-06032023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central – N. Mămăligă
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – I. Secrieru, M. Anton, V. Cotorobai

DECIZIE

22 martie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Maria Ghervas
Galina Stratulat
Mariana Pitic

examinând recursurile declarate de către Serghei Cicimarenco și Elena Cicimarenco,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” în interesele Asociației de Coproprietari în Condominiu nr. 51/69 împotriva lui Serghei Cicimarenco, Stepanidei Cicimarenco și Elenei Cicimarenco cu privire la încasarea datoriei pentru energia termică și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 02 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a încetat procedura de apel la cererea de apel declarată de avocatul Lilian Timotin, în numele și interesele lui Serghei Cicimarenco și Elenei Cicimarenco ca fiind depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel,

constată:

La 26 noiembrie 2019 SA „Termoelectrica” în interesele ACC nr. 51/69 a depus cererea de chemare în judecată împotriva lui Serghei Cicimarenco, Stepanidei Cicimarenco și Elenei Cicimarenco, prin care a solicitat încasarea în mod solidar a datoriei la plata pentru consumul energiei termice în mărime de 39 964,80 lei în perioada noiembrie 2011 - octombrie 2019, furnizată la locul de consum apartamentul nr. XXX din str. XXXX, mun. Chișinău, cu compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 24 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-au admis cererile lui Serghei Cicimarenco, Stepanidei Cicimarenco și Elenei Cicimarenco cu privire la ridicarea excepției de tardivitate.

S-a respins ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție cererea de chemare în judecată înaintată de SA „Termoelectrica” în interesele ACC nr. 51/69 împotriva lui Serghei Cicimarenco, Stepanidei Cicimarenco și Elenei Cicimarenco în partea pretenției privind încasarea datoriei la plata pentru consumul energiei termice la locul de consum ap. XXX din str. XXXX, mun. Chișinău pentru perioada noiembrie 2011-noiembrie 2016 în mărime de 21 216, 93 lei.

Prin decizia din 28 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a admis recursul declarat de către SA „Termoelectrica” în interesele ACC nr. 51/69.

S-a casat încheierea din 24 iunie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către SA „Termoelectrica” în interesele ACC nr. 51/69 împotriva lui Serghei Cicimarenco, Stepanidei Cicimarenco și Elenei Cicimarenco cu privire la încasarea datoriei pentru energia termică și compensarea cheltuielilor de judecată, cu restituirea cauzei la rejudecare pentru examinare în fond.

La data de 10 septembrie 2021 SA „Termoelectrica” în interesele ACC nr. 51/69 a depus acțiune împotriva lui Serghei Cicimarenco, Stepanidei Cicimarenco și Elenei Cicimarenco, prin care a solicitat încasarea în mod solidar a datoriei la plata pentru consumul energiei termice în mărime de 13 712,76 lei în perioada 01 noiembrie 2019 – 30 aprilie 2021, furnizată la locul de consum ap. XXX din str. XXXX, mun. Chișinău, cu compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 14 decembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru s-a conexasat într-un singur proces cauza civilă nr. 2-23586/19 la cererea de chemare în judecată depusă de către SA „Termoelectrica” în interesele ACC nr. 51/69 împotriva lui Serghei Cicimarenco, Stepanidei Cicimarenco și Elenei Cicimarenco cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată cu cauza civilă nr. 2-21254/21 la cererea de chemare în judecată depusă de către SA „Termoelectrica” în interesele ACC nr. 51/69 împotriva lui Serghei Cicimarenco, Stepanidei Cicimarenco și Elenei Cicimarenco cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată. (f.d. 108-109, vol. II)

Prin hotărârea din 15 iunie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru s-a admis integral cererea de chemare în judecată depusă de către SA „Termoelectrica” în interesele ACC nr. 51/69.

S-a încasat în mod solidar de la Serghei Cicimarenco, Stepanida Cicimarenco și Elena Cicimarenco în beneficiul ACC nr. 51/69 suma de 39 964,80 lei cu titlu de datorie la plata pentru consumul energiei termice pentru perioada noiembrie 2011-octombrie 2019, suma de 13 712,76 lei cu titlu de datorie la plata pentru consumul energiei termice pentru perioada 01 noiembrie 2019-30 aprilie 2021 la locul de consum ap. XXX din str. XXXX, mun. Chișinău.

S-a încasat în mod solidar de la Serghei Cicimarenco, Stepanida Cicimarenco și Elena Cicimarenco în beneficiul SA „Termoelectrica” cheltuielile de judecată în sumă de 1610,33 lei suportate pentru achitarea taxei de stat la depunerea acțiunilor.

Împotriva hotărârii instanței de fond la 30 iunie 2022 au depus apel nemotivat Serghei Cicimarenco, Stepanida Cicimarenco și Elena Cicimarenco, prin care au solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii cu emiterea unei noi hotărâri privind respingerea cererii de chemare în judecată ca fiind neîntemeiată și tardivă.

Prin încheierea din 24 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a respins demersul privind scutirea de la plata taxei de stat înaintată de către Serghei Cicimarenco, Stepanida Cicimarenco și Elena Cicimarenco. Nu s-a dat curs cererii de apel declarată de către Serghei Cicimarenco, Stepanida Cicimarenco și Elena Cicimarenco. S-a comunicat apelanților Serghei Cicimarenco, Stepanida Cicimarenco și Elena Cicimarenco despre necesitatea de a prezenta apelul motivat, precum și să prezinte dovada de achitare a taxei de stat în sumă de 1207,75 lei în termen de 10 zile calendaristice din momentul recepționării.

La data de 12 decembrie 2022 avocatul Lilian Timotin, în interese și în numele lui Serghei Cicimarencu, Stepanida Cicimarencu și Elena Cicimarencu, a depus cerere de apel motivată, cu prezentarea dovezii de plată a taxei de stat.

Prin încheierea din 12 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a acceptat spre examinare cererea de apel declarată de către avocatul Lilian Timotin în interesele apelanților Serghei Cicimarencu, Stepanidei Cicimarencu și Elenei Cicimarencu.

Prin încheierea din 02 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a dispus de a înceta procedura de apel la cererea de apel declarată de către avocatul Lilian Timotin, în numele și interesele lui Serghei Cicimarencu și Elenei Cicimarencu în cadrul cauzei civile intentate la cererea de chemare în judecată depusă de către SA „Termoelectrica” în interesele ACC nr. 51/69 împotriva lui Serghei Cicimarencu, Stepanidei Cicimarencu și Elenei Cicimarencu cu privire la încasarea datoriei pentru energia termică livrată, împotriva hotărârii din 15 iunie 2022 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru, deoarece calea de atac a fost executată (cererea semnată și depusă) de o persoană care nu este în drept să declare apel.

Nefiind de acord cu încheierea instanței de apel, la 17 februarie 2023 au depus recursuri Serghei Cicimarencu și Elena Cicimarencu, prin care au solicitat admiterea recursurilor, casarea încheierii instanței de apel cu remiterea cauzei la rejudecarea problemei soluționată prin încheierea contestată.

În motivarea recursurilor recurenții au indicat că încheierea instanței de apel este neîntemeiată, contradictorie, emisă cu încălcarea prevederilor Codului de procedură civilă ce ține de interpretarea eronată a normelor de drept procesual și material, menită să îngreșească dreptul de liber acces la justiție și la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele cauzei atestă că, recursurile declarate la 17 februarie 2023 de către Serghei Cicimarencu și Elena Cicimarencu, împotriva încheierii din 02 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău sunt în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în recursuri, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile sunt întemeiate și urmează a fi admise cu casarea încheierii instanței de apel și restituirea cauzei spre judecare, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Colegiul relevă că, hotărârea din 15 iunie 2022 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru, prin care s-a admis integral cererea de chemare în judecată depusă de către SA „Termoelectrica” în interesele ACC nr. 51/69, s-a încasat în mod solidar de la Serghei Cicimarencu, Stepanida Cicimarencu și Elena Cicimarencu în beneficiul ACC nr. 51/69 suma de 39 964,80 lei cu titlu de datorie la plata pentru consumul energiei termice pentru perioada noiembrie 2011-octombrie 2019, suma de 13 712,76 lei cu titlu de datorie la plata pentru consumul energiei termice pentru perioada 01 noiembrie

2019-30 aprilie 2021 la locul de consum ap. XXX din str. XXXX, mun. Chişinău, s-a încasat în mod solidar de la Serghei Cicimarencu, Stepanida Cicimarencu și Elena Cicimarencu în beneficiul SA „Termoelectrica” cheltuielile de judecată în sumă de 1610,33 lei suportate pentru achitarea taxei de stat la depunerea acțiunilor, a fost atacată cu apel nemotivat de către Serghei Cicimarencu, Stepanida Cicimarencu și Elena Cicimarencu. (f.d. 188-189, vol. II)

În conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea din 24 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chişinău s-a respins demersul privind scutirea de la plata taxei de stat înaintat de către Serghei Cicimarencu, Stepanida Cicimarencu și Elena Cicimarencu. Nu s-a dat curs cererii de apel declarată de către Serghei Cicimarencu, Stepanida Cicimarencu și Elena Cicimarencu. S-a comunicat apelanților Serghei Cicimarencu, Stepanidei Cicimarencu și Elenei Cicimarencu despre necesitatea de a prezenta apelul motivat, precum și să prezinte dovada de achitare a taxei de stat în sumă de 1207,75 lei în termen de 10 zile calendaristice din momentul recepționării.

La data de 12 decembrie 2022 avocatul Lilian Timotin, în interese și în numele lui Serghei Cicimarencu, Stepanidei Cicimarencu și Elenei Cicimarencu, a depus cerere de apel motivată, cu prezentarea dovezii de plată a taxei de stat.

Articolul 368 alin. (2) din Codul de procedură civilă indică că dacă apelantul îndeplinește în termen indicațiile din încheierea judecătorească, apelul se consideră depus la data prezentării inițiale.

Prin încheierea din 12 decembrie 2022 a Curții de Apel Chişinău s-a acceptat spre examinare cererea de apel declarată de către avocatul Lilian Timotin în interesele apelanților Serghei Cicimarencu, Stepanidei Cicimarencu și Elenei Cicimarencu.

Conform art. 374 alin. (4) lit. b) din Codul de procedură civilă după primirea cererii de apel, procedura de apel încetează din oficiu sau la cerere dacă instanța de apel constată că cererea de apel a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel.

Prin încheierea din 02 februarie 2023 a Curții de Apel Chişinău s-a dispus de a înceta procedura de apel la cererea de apel declarată de către avocatul Lilian Timotin, în numele și interesele lui Serghei Cicimarencu și Elenei Cicimarencu în cadrul cauzei civile intentate la cererea de chemare în judecată depusă de către SA „Termoelectrica” în interesele ACC nr. 51/69 împotriva lui Serghei Cicimarencu, Stepanidei Cicimarencu și Elenei Cicimarencu cu privire la încasarea datoriei pentru energia termică livrată, împotriva hotărârii din 15 iunie 2022 a Judecătoriei Chişinău, sediul Centru, deoarece calea de atac a fost executată (cererea semnată și depusă) de o persoană care nu este în drept să declare apel.

Examinând legalitatea încheierii contestate, instanța de recurs constată că, această soluție a fost adoptată pripit.

Colegiul, analizând încheierea din 02 februarie 2023 a Curții de Apel Chişinău, observă că, drept temei de încetare a procedurii în apel, instanța de apel a invocat faptul că avocatul Lilian Timotin, care a semnat și depus în numele lui Serghei Cicimarencu

și Elena Cicimarenco apelul motivat, nu dispune de împuterniciri procedurale de a exercita această cale de atac din numele apelanților.

Totodată, instanța de apel a menționat că art. 374 alin. (4) lit. b) din Codul de procedură civilă indică că procedura de apel încetează după primirea cererii de apel dacă cererea de apel a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel.

În speță, apelul depus la 30 iunie 2022 a fost semnat personal de către Serghei Cicimarenco și Elena Cicimarenco (f.d. 188-189, vol. II), fapt omis de către instanța de apel.

În condiția când apelul a fost semnat nemijlocit de către apelanții Serghei Cicimarenco și Elena Cicimarenco, instanța de apel eronat a încetat procedura în apel motivând că apelul nu-i semnat de persoana împuternicită.

Faptul că motivarea apelului a fost semnat din numele lui Serghei Cicimarenco și Elena Cicimarenco de către avocatul Lilian Timotin, care nu are împuterniciri, nu constituie temei de a aplica prevederile art. 374 alin. (4) lit. b) din Codul de procedură civilă.

Pornind de la respectarea dreptului la un proces echitabil, care include și dreptul de acces la justiție, garantat de art. 6 § 1 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a libertăților fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, precum și dreptul la un remediu efectiv conform art. 13 CEDO, circumstanțele relatate generează casarea încheierii contestate. În caz contrar partea apelantă ar fi lipsită de posibilitatea de a-și valorifica drepturile procedurale conform normelor în vigoare, garantate atât de legislația națională, cât și de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Mai mult, Codul de procedură civilă oferă părților dreptul de a iniția personal acte procesuale și de a-și realiza drepturile procedurale printr-o modalitate opțională în toate fazele procesului, atât în instanța de fond, cât și în instanța de apel și de recurs, aspect ce rezultă și din principiul disponibilității, ori art. 27 alin. (1) din Codul de procedură civilă prevede că disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecății, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

De altfel, normele procesuale au drept obiectiv să asigure exercitarea dreptului la un proces echitabil și că la elaborarea unor astfel de reglementări legiuitorul se bucură de o anumită marjă de apreciere, cu condiția ca aceste reglementări să nu aducă atingere însăși substanței dreptului.

În situația reglementării legale a condițiilor de exercitare a unui drept subiectiv sau procesual, valorificarea acestuia nu poate fi restrânsă de către o instanță, deoarece de rând cu faptul că este încălcată norma legală, se aduce atingere și drepturilor părților litigante.

Aici Colegiul consideră necesar de a cita ca fiind pertinente și prevederile art. 26 alin. (3), (4) din Codul de procedură civilă, în conformitate cu care instanța care judecă cauza își păstrează imparțialitatea și obiectivitatea, creează condiții pentru exercitarea drepturilor participanților la proces, pentru cercetarea obiectivă a circumstanțelor reale ale cauzei. Egalitatea părților în drepturile procedurale este garantată prin lege și se asigură de către instanță prin crearea posibilităților egale, suficiente și adecvate de folosire a tuturor mijloacelor procedurale pentru susținerea poziției asupra

circumstanțelor de fapt și de drept, astfel încât nici una dintre părți să nu fie defavorizată în raport cu cealaltă.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că instanța de apel prematur a încetat procedura în apel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursurile, a casa încheierea din 02 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău și a remite cauza în instanța de apel spre judecare.

În conformitate cu art. 424 alin. (2), 427 lit. b), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide :

Se admit recursurile declarate de către Serghei Cicimarenco și Elena Cicimarenco.

Se casează integral încheierea din 02 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” în interesele Asociației de Coproprietari în Condominiu nr. 51/69 împotriva lui Serghei Cicimarenco, Stepanidei Cicimarenco și Elenei Cicimarenco cu privire la încasarea datoriei pentru energia termică și compensarea cheltuielilor de judecată, cu restituirea cauzei spre judecare la Curtea de Apel Chișinău.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Galina Stratulat

Mariana Pitic